

Plenarhandling

22.10.2014

B8-0164/2014 }
B8-0165/2014 }
B8-0168/2014 }
B8-0170/2014 }
B8-0172/2014 } RC1

GEMENSAMT FÖRSLAG TILL RESOLUTION

i enlighet med artiklarna 135.5 och 123.4 i arbetsordningen

som ersätter resolutionsförslagen från följande grupper:

ECR (B8-0164/2014)
PPE (B8-0165/2014)
Verts/ALE (B8-0168/2014)
S&D (B8-0170/2014)
ALDE (B8-0172/2014)

om upplösning av den icke-statliga organisationen Memorial (vinnare av Sacharovpriset 2009) i Ryssland (2014/2903(RSP))

**Cristian Dan Preda, Jaromír Štětina, Davor Ivo Stier,
Bogdan Brunon Wenta, Giovanni La Via, Tunne Kelam,
Luděk Niedermayer, Gabrielius Landsbergis,
Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Andrzej Grzyb,
Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Monica Luisa Macovei,
Dubravka Šuica, Seán Kelly, Michaela Šojdrová, Petri Sarvamaa,
Eduard Kukan, Lara Comi, László Tőkés, Bogdan Andrzej Zdrojewski,
Jeroen Lenaers, Andrej Plenković, Jiří Pospíšil, David McAllister,
Lorenzo Cesa, Pavel Svoboda, Franck Proust, Ivana Maletić,
Arnaud Danjean, Jerzy Buzek**

RC\1038051SV.doc

PE537.067v01-00 }
PE537.068v01-00 }
PE537.071v01-00 }
PE537.073v01-00 }
PE537.075v01-00 } RC1

för PPE-gruppen

**Josef Weidenholzer, Knut Fleckenstein, Richard Howitt, Ana Gomes,
Liisa Jaakonsaari, Nicola Caputo, Krystyna Łybacka, Tonino Picula,
Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Goffredo Maria Bettini, Andi Cristea,
Vilija Blinkevičiūtė, Marc Tarabella, Hugues Bayet, Afzal Khan,
Doru-Claudian Frunzuliță**

för S&D-gruppen

**Charles Tannock, Mark Demesmaeker, Ryszard Antoni Legutko,
Anna Elżbieta Fotyga, Tomasz Piotr Poręba, Ryszard Czarnecki,
Beata Gosiewska, Karol Karski, Zbigniew Kuźmiuk, Roberts Zīle,
Jussi Halla-aho, Branislav Škripek, Marek Józef Gróbarczyk**

för ECR-gruppen

**Johannes Cornelis van Baalen, Dita Charanzová, Louis Michel,
Juan Carlos Girauta Vidal, Ramon Tremosa i Balcells, Marietje Schaake,
Martina Dlabajová, Gérard Deprez, Pavel Telička, Jozo Radoš,
Ivan Jakovčić, Izaskun Bilbao Barandica, Petr Ježek, Antanas Guoga,
Javier Nart**

för ALDE-gruppen

**Tamás Meszerics, Heidi Hautala, Barbara Lochbihler, Peter Eriksson,
Helga Trüpel, Bart Staes, Reinhard Bütikofer, Ernest Urtasun,
Indrek Tarand, Ulrike Lunacek**

för Verts/ALE-gruppen

**Marie-Christine Vergiat, Helmut Scholz, Merja Kyllönen, Ignazio Corrao,
Fabio Massimo Castaldo**

Europaparlamentets resolution om upplösning av den icke-statliga organisationen Memorial (vinnare av Sacharovpriset 2009) i Ryssland (2014/2903(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare rekommendationer och resolutioner om Ryssland, särskilt rekommendationerna till rådet av den 23 oktober 2012¹ och den 2 april 2014² om att införa gemensamma visumrestriktioner för ryska tjänstemän som är inblandade i fallet Sergej Magnitskij, och resolutionerna av den 13 juni 2013 om rättsstatsprincipen i Ryssland³ och av den 13 mars 2014 om Ryssland: domarna mot demonstranter som deltog i händelserna på Bolotnajatorget⁴,
- med beaktande av sitt Sacharovpris för tankefrihet, som 2009 gick till Memorial, en rysk icke-statlig organisation som bland annat kämpar för politiska fångars rättigheter i Ryssland,
- med beaktande av uttalandet av vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik av 26 mars 2013 om situationen för icke-statliga organisationer i Ryssland,
- med beaktande av Rysslands författning – särskilt artikel 118, enligt vilken rättskipning i Ryssland endast får utövas av domstolar, och artikel 120, enligt vilken domare är oberoende och endast lyder under den ryska författningen och den federala lagstiftningen,
- med beaktande av människorättsdialogen mellan EU och Ryssland av den 28 november 2013,
- med beaktande av uttalandet av den 4 mars 2014 från Rysslands ombudsman för de mänskliga rättigheterna, Vladimir Lukin, om offentliga demonstrationer i Moskva och de åtgärder som de brottsbekämpande organen vidtagit,
- med beaktande av det befintliga partnerskaps- och samarbetsavtal som upprättar ett partnerskap mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Ryska federationen, å andra sidan, och av de avbrutna förhandlingarna om ett nytt avtal mellan EU och Ryssland,
- med beaktande av partnerskapet för modernisering, som inleddes 2010 i Rostov-na-Donu, och de ryska ledarnas åtagande om att låta rättsstatsprincipen utgöra grunden för moderniseringen av Ryssland,
- med beaktande av FN:s förklaring om försvarare av de mänskliga rättigheterna, som antogs av FN:s generalförsamling den 9 december 1998,

---

¹ EUT C 68 E, 7.3.2014, s. 13.

² Antagna texter, P7_TA(2014)0258.

³ Antagna texter, P7_TA(2013)0284.

⁴ Antagna texter, P7_TA(2014)0253.

- med beaktande av artiklarna 135.5 och 123.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:
- A. Ryska federationen är fullvärdig medlem av Europarådet, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) och FN och har därmed förbundit sig att respektera principerna om demokrati, rättsstaten och respekt för de mänskliga rättigheterna. Till följd av de upprepade fallen av allvarliga kränkningar av rättsstatsprincipen och antagandet av restriktiva lagar under de senaste månaderna ökar oron över huruvida Ryssland lever upp till sina internationella och nationella åtaganden. Europeiska unionen har vid upprepade tillfällen erbjudit extra stöd och experthjälp för att hjälpa Ryssland att modernisera och efterleva sin konstitutionella och rättsliga ordning, i enlighet med Europarådets normer.
  - B. Situationen för de mänskliga rättigheterna i Ryssland har försämrats under de senaste åren, och de ryska myndigheterna har antagit en rad lagar som innehåller oklara bestämmelser och som används för att ytterligare begränsa oppositionen och de civila samhällsaktörerna och för att lägga hinder i vägen för yttrande- och mötesfriheten.
  - C. Enligt den ryska lagen om ”utländska agenter”, som antogs i juli 2012, måste icke-statliga organisationer som tar emot utländsk finansiering och bedriver ”politisk verksamhet” ansöka om att bli upptagna i en särskild regeringsförteckning över utländska agenter – varigenom de blir föremål för ytterligare, noggrann regeringskontroll – och alla deras publikationer, pressmeddelanden och rapporter måste innehålla en uppgift om att de är författade av utländska agenter. Lagen ändrades i maj 2014 för att justitieministeriet på egen hand skulle kunna registrera sådana icke-statliga organisationer som ”utländska agenter”.
  - D. Tillämpningen av denna lag har medfört hårdföra insatser som polisrazzior, konfiskering av egendom, administrativa böter och andra åtgärder avsedda att hindra och avskräcka civilsamhällets organisationer från att utföra sitt arbete. 13 ledande rättighetsgrupper har gemensamt ingett ett klagomål till Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna där de ifrågasätter lagen om ”utländska agenter”. Deras hänvändelse är för närvarande under behandling.
  - E. Flera ryska och internationella människorättsorganisationer har rapporterat om att oproportionerliga åtgärder och aggressivt agerande från säkerhetsstyrkornas sida lett till ett våldsbrott åtföljt av godtyckliga gripanden av demonstranter. Ledarna för de oppositionella partierna och rörelserna utsätts för trakasserier av de ryska myndigheterna, och en del av dem sitter häktade för olika anklagelser.
  - F. Ett antal rättegångar och rättsliga förfaranden under de senaste åren har väckt tvivel om det ryska rättsväsendets oberoende och opartiskhet. Rättegångarna måste ses i ett större sammanhang med tilltagande förtryck, förföljelser och människorättskränkningar i Ryssland, bland annat politiskt motiverade gripanden, fängslanden och rättegångar, där de mot Sergej Magnitskij, Michail Chodorkovskij och Aleksej Navalnyj bara är de mest uppmärksammade.
  - G. De ryska myndigheterna utvidgar sina massövervakningsprogram. Dessa program, tillsammans med lagar som begränsar icke-statliga organisationers frihet, ger de ryska myndigheterna ett mycket kraftfullt verktyg för att övervaka och förtrycka oppositionella röster.

RC\1038051SV.doc

PE537.067v01-00 }
PE537.068v01-00 }
PE537.071v01-00 }
PE537.073v01-00 }
PE537.075v01-00 } RC1

- H. Memorial är en organisation för historia och medborgerliga rättigheter som sedan 1987 verkat för värderingar som upprätthållande av demokrati, rättsstatliga principer och grundläggande mänskliga rättigheter i det praktiska politiska arbetet och i samhällslivet. Organisationen grundades på initiativ av dissidenter från den sovjetiska eran under överinseende av Nobelpristagaren Andrej Sacharov.
- I. Det ryska justitieministeriet försöker avveckla Memorial, eftersom över 50 oberoende regionala organ över hela landet är samlade under en och samma paraplyorganisation utan huvudkontor. Enligt den federala lagstiftningen kan en organisation klassificeras som "nationell" endast om den finns representerad i över hälften av Rysslands regioner via formellt registrerade "regionala" organisationer. Memorial har varit registrerat av justitieministeriet sedan 1992.
- J. Memorial har genom sina ledares röster kraftigt motsatt sig och kritiserat Rysslands aggression mot Ukraina och uppmanat president Putin att sätta stopp för den.
- K. Europaparlamentet tilldelade Memorial Sacharovpriset 2009.
- L. Den 23 maj 2014 beordrade en domstol i Moskva Memorials människorättscentrum att registrera sig som utländsk agent på grund av sin "politiska verksamhet" på människorättsområdet. Den icke-statliga organisationen vägrade att registrera sig under denna orättvisa beteckning och beslutade att avveckla sin struktur och fortsätta verksamheten utan att vara registrerad i Ryssland.
- M. Den 13 oktober 2014 lämnade det ryska justitieministeriet in en stämningsansökan för att avveckla ryska Memorial, enligt uppgift på grund av att organisationen och dess filialer var felaktigt registrerade.
- N. Memorial står nu inför upplösning så snart Rysslands högsta domstol fattat beslut om stämningsansökan den 13 november 2014.
- O. Memorial har länge haft problem med Rysslands administration och har bland annat fått beteckningen "utländsk agent" av justitieministeriet i juni 2014, tvingats stänga sitt kontor i Tjetjenien efter mordet på människorättsaktivisten Natalja Estemirova, som utredde kidnappnings- och mordfall, och blivit den första organisation som beordrats att avveckla en enhet, närmare bestämt antidiskrimineringscentrumet ADC i Sankt Petersburg (som främjar rättigheterna för Rysslands romer, arbetskraftsinvandrare från Centralasien och Kaukasus samt tatarerna på Krim), på grund av underlåtenhet att registrera sig som "utländsk agent".
- P. Oberoende nyhetskanaler på internet har fått sina webbplatser blockerade i enlighet med nya ändringar av lagen om information, informationsteknik och informationsskydd från februari 2014. Bland dessa återfinns Grani.ru, Kasparov.ru, EJ.ru, oppositionsaktivisten Aleksej Navalnyjs blogg på radiostationen Moskvas ekos webbplats samt Livejournal.com. Den oberoende, oppositionella kabel-tv-kanalen Dozjd (Regn) har plockats bort i vissa områden.

1. Europaparlamentet fördömer kraftfullt det ryska justitieministeriets ansökan till Högsta domstolen om upplösning av organisationen Memorial, och den prövning som är planerad till den 13 november 2014, och vädjar till justitieministeriet att dra tillbaka stämningsansökan före den planerade prövningen. Parlamentet framhåller att Memorial spelar en avgörande roll för utvecklingen av demokratiska värderingar och främjandet av mänskliga rättigheter i Ryssland.
2. Europaparlamentet uppmanar de ryska myndigheterna att upphöra med alla trakasserier, även inom rättsväsendet, mot organisationen Memorial, Memorials människorättscentrum, deras medlemmar och alla människorättsförsvarare i Ryssland och se till att de kan bedriva sin legitima verksamhet i alla lägen, utan någon form av inblandning.
3. Europaparlamentet påpekar att Michail Fedotov, ordförande för Rysslands presidentråd för det civila samhället och mänskliga rättigheter, har gjort mycket klart att det inte finns några rättsliga skäl att lägga ned Memorial och att Högsta domstolens prövning bör skjutas upp till efter en planerad Memorialkonferens den 19 november 2014, då Memorial väntas tillkännage förändringar i sin organisationsstruktur i syfte att efterleva rysk lag.
4. Europaparlamentet anser att lagen om ”utländska agenter” strider mot Rysslands åtaganden gentemot Europarådet och OSSE. Parlamentet anser vidare att definitionen av ”politisk verksamhet” som bedrivs av icke-statliga organisationer som accepterar utländsk finansiering är så bred att den i praktiken innebär att regeringen tillåts kontrollera i stort sett all organiserad verksamhet som rör samhällslivet. Parlamentet vädjar därför till Ryssland att upphäva lagar som innehåller bestämmelser som är oförenliga med Rysslands internationella och konstitutionella åtaganden om mänskliga rättigheter.
5. Europaparlamentet uttrycker sin djupaste oro över de ändringar av lagen om ”utländska agenter” som gjordes i maj 2014 och som nu ger justitieministeriet rätt att registrera grupper som ”utländska agenter” efter eget gottfinnande, utan deras medgivande.
6. Europaparlamentet påpekar att justitieministeriet, efter denna översyn av lagen, snabbt registrerade de 15 första grupperna och att flera icke-statliga organisationer därefter, utan framgång, har gått domstolsvägen för att bekämpa myndigheternas försök att tvinga dem till registrering.
7. Europaparlamentet framhåller att dessa icke-statliga organisationer (Memorials människorättscentrum, stiftelsen Public Verdict, Agora och Jurix) är särskilt kända för att bistå med rättsligt stöd till offer för politisk manipulation av rättvisan, förföljda civilsamhällesaktivister, fredliga demonstranter, hbt-aktivister och offer för polisvåld och spelar en avgörande roll för utvecklingen av demokratiska värderingar och främjandet av mänskliga rättigheter i Ryssland.
8. Europaparlamentet uppmanar de ryska myndigheterna att säkerställa respekten för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna i alla lägen, i enlighet med den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna och de internationella och regionala människorättsinstrument som Ryssland ratificerat, och att respektera alla medborgares rätt att utöva sina grundläggande friheter och sina universella mänskliga rättigheter. Parlamentet uppmanar de ryska myndigheterna att efterleva bestämmelserna i förklaringen från

RC\1038051SV.doc

PE537.067v01-00 }

PE537.068v01-00 }

PE537.071v01-00 }

PE537.073v01-00 }

PE537.075v01-00 } RC1

Europarådets ministerkommitté om Europarådets åtgärder för att förbättra skyddet av människorättsförsvarare och främja deras verksamhet.

9. Europaparlamentet är djupt oroat över Rysslands underlåtenhet att iaktta sina internationella rättsliga skyldigheter som medlem av Europarådet och OSSE samt de grundläggande mänskliga rättigheterna och rättsstatsprincipen, som står inskrivna i Europakonventionen och i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter.
10. Europaparlamentet uttrycker djup oro över de försämrade villkoren för det kritiska civilsamhället i Ryssland, i synnerhet sådana organisationer som arbetar med mänskliga rättigheter och demokratiska friheter och riktar kritik mot statens politik. Parlamentet uppmanar kraftfullt Ryssland att vända den nuvarande trenden, att se till att dessa medborgare och organisationer kan bedriva sin legitima verksamhet utan några hinder och att främja involveringen av ett kritiskt civilsamhälle.
11. Europaparlamentet framhåller att mötesfriheten i Ryssland garanteras av artikel 31 i landets författning och av Europakonventionen, som Ryssland har undertecknat och som de ryska myndigheterna därmed är skyldiga att följa. Parlamentet uppmanar Ryssland att respektera principerna om rättsstaten, yttrandefriheten och mötesfriheten.
12. Europaparlamentet uppmanar vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik samt Europeiska utrikestjänsten att se till att fallen med alla dem som utsatts för förföljelse av politiska skäl tas upp i möten med deras ryska motsvarigheter och att Rysslands representanter vid dessa möten formellt uppmanas att lämna svar i varje enskilt fall.
13. Europaparlamentet uppmanar ordförandena för rådet och kommissionen samt vice ordföranden/unionens höga representant att fortsätta att nära följa dessa fall, att ta upp frågorna i olika format och möten med Ryssland och att rapportera tillbaka till parlamentet om sina diskussioner med de ryska myndigheterna.
14. Europaparlamentet uppmanar vice ordföranden/unionens höga representant och utrikestjänsten att se till att EU försöker ta tillvara varje möjlighet att fortsätta att samverka med och stödja det ryska civilsamhällets organisationer, inklusive dem som verkar för att främja demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatsprincipen.
15. Europaparlamentet vädjar till kommissionen och utrikestjänsten att, med tanke på den pågående programplaneringen för EU:s finansieringsinstrument, öka sitt finansiella stöd till det ryska civilsamhället och att göra forumet för de civila samhällena i EU och Ryssland till en del av partnerskapsinstrumentet för att säkerställa ett hållbart och trovärdigt långsiktigt stöd.
16. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, rådet, kommissionen, medlemsstaternas regeringar och parlament, Europarådet, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa samt Ryska federationens president, regering och parlament.